

Проект „Низько-вуглецеві можливості для індустріальних регіонів України”

Світовий і французький досвід розробки проектів уловлювання й геологічного зберігання діоксиду вуглецю (частина 2)

Орельєн Лєне, Бюро геологічних і гірничорудних досліджень (Франція)

Микола Шеставін, Донецький національний університет

Освітня сесія – 14-15.09.2011 р.

Проект фінансується
Європейським Союзом

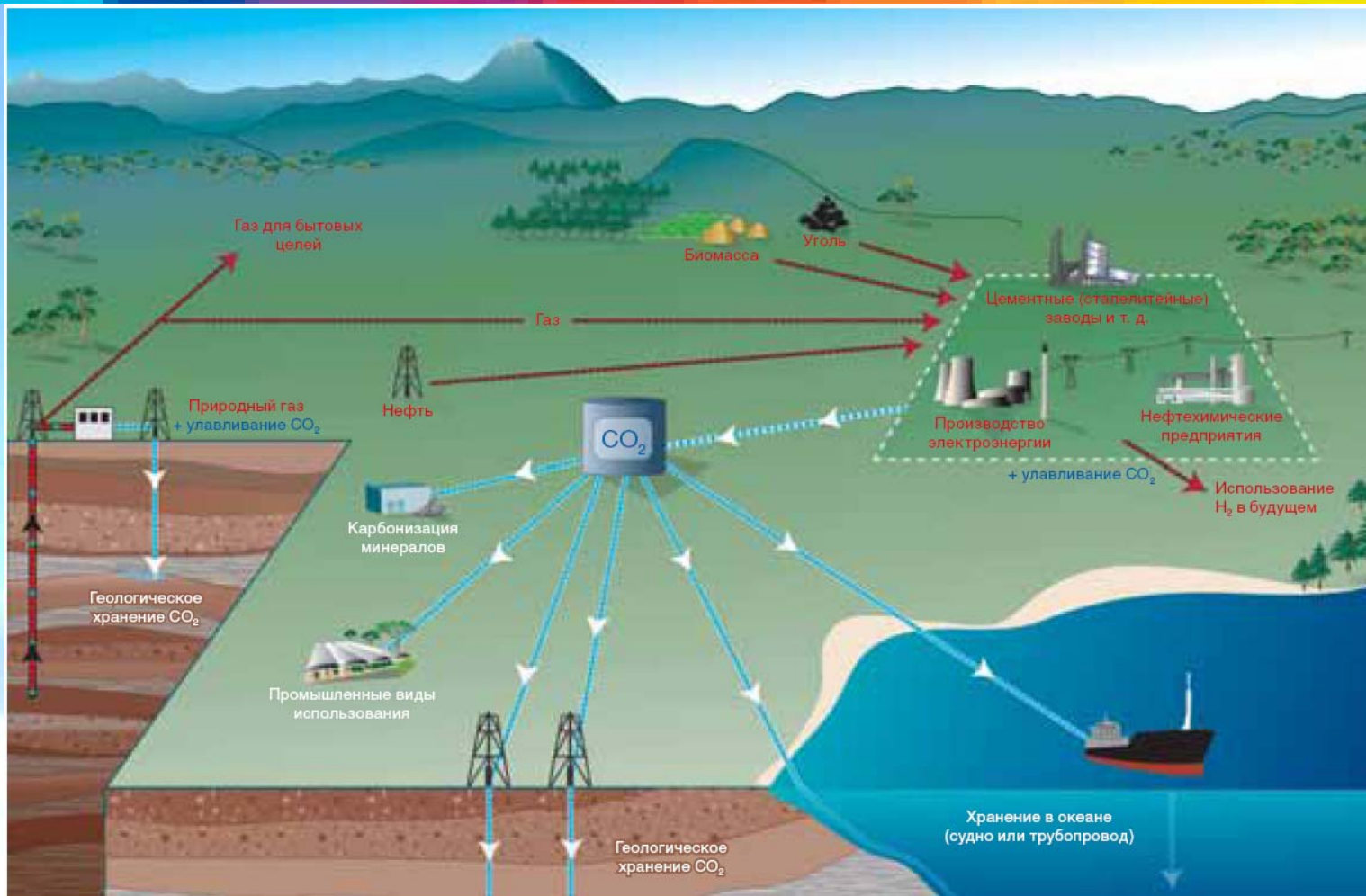
Проект реалізується
Донецьким національним
університетом (Донецьк, Україна)

Партнер проекту:
Бюро геологічних і гірничорудних
досліджень (Орлеан, Франція)

Схема транспортування та зберігання CO₂

Проект фінансується
Європейським Союзом

Проект реалізується
Донецьким національним
університетом (Донецьк, Україна)

Партнер проекту:
Бюро геологічних і гірничорудних
досліджень (Орлеан, Франція)

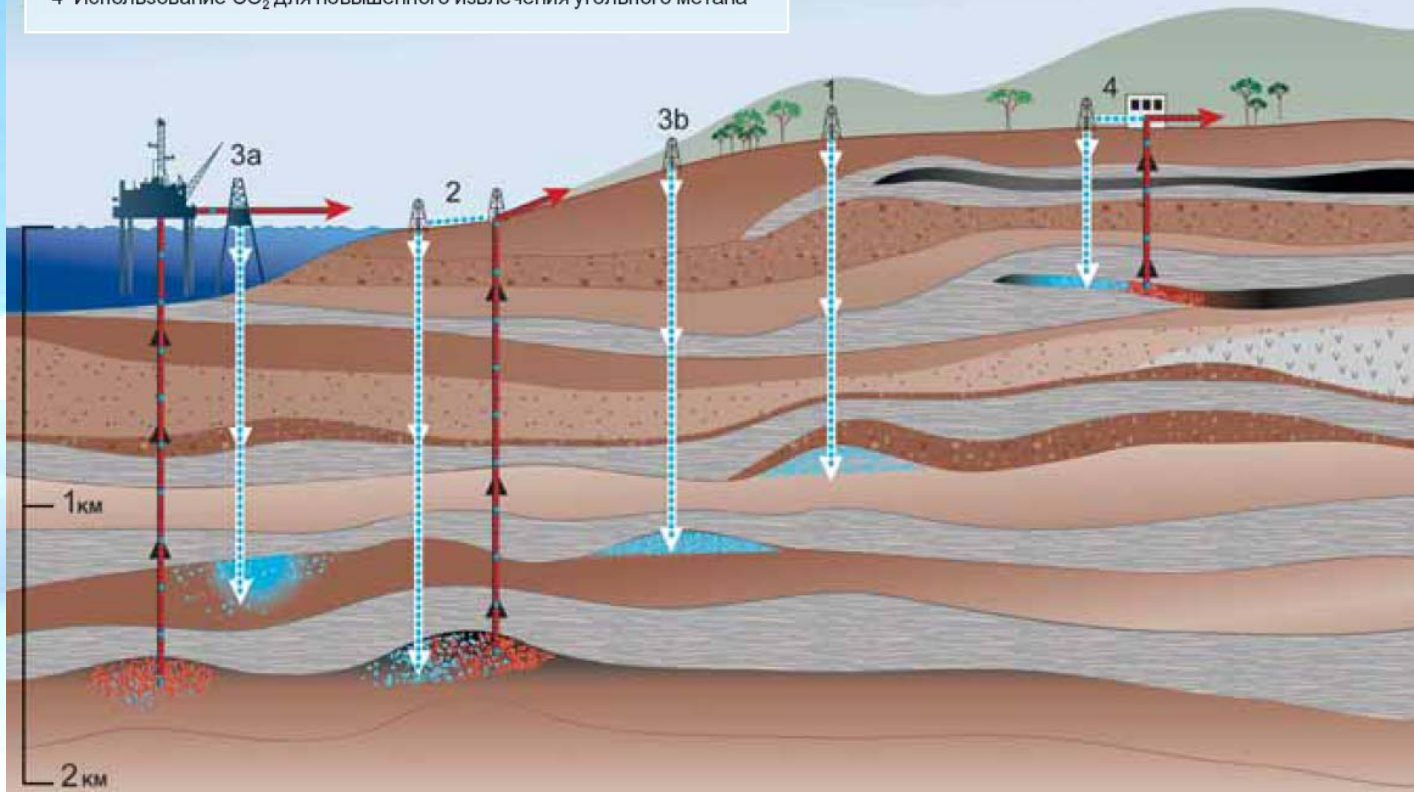

Огляд варіантів геологічного зберігання CO₂

Обзор вариантов геологического хранения

- 1 Выработанные нефтяные и газовые пласты
- 2 Использование CO₂ для повышенного извлечения нефти и газа
- 3 Глубоко залегающие соленосные формации – а) морская зона б) береговая зона
- 4 Использование CO₂ для повышенного извлечения угольного метана

- Добыча нефти или газа
- Закачанный CO₂
- Хранящийся CO₂

Проект фінансується
Європейським Союзом

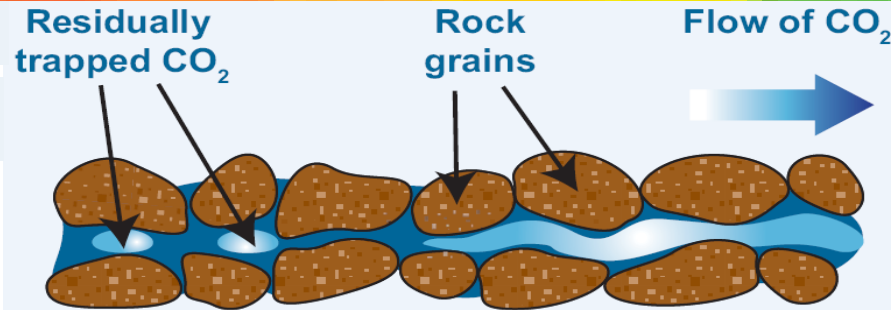
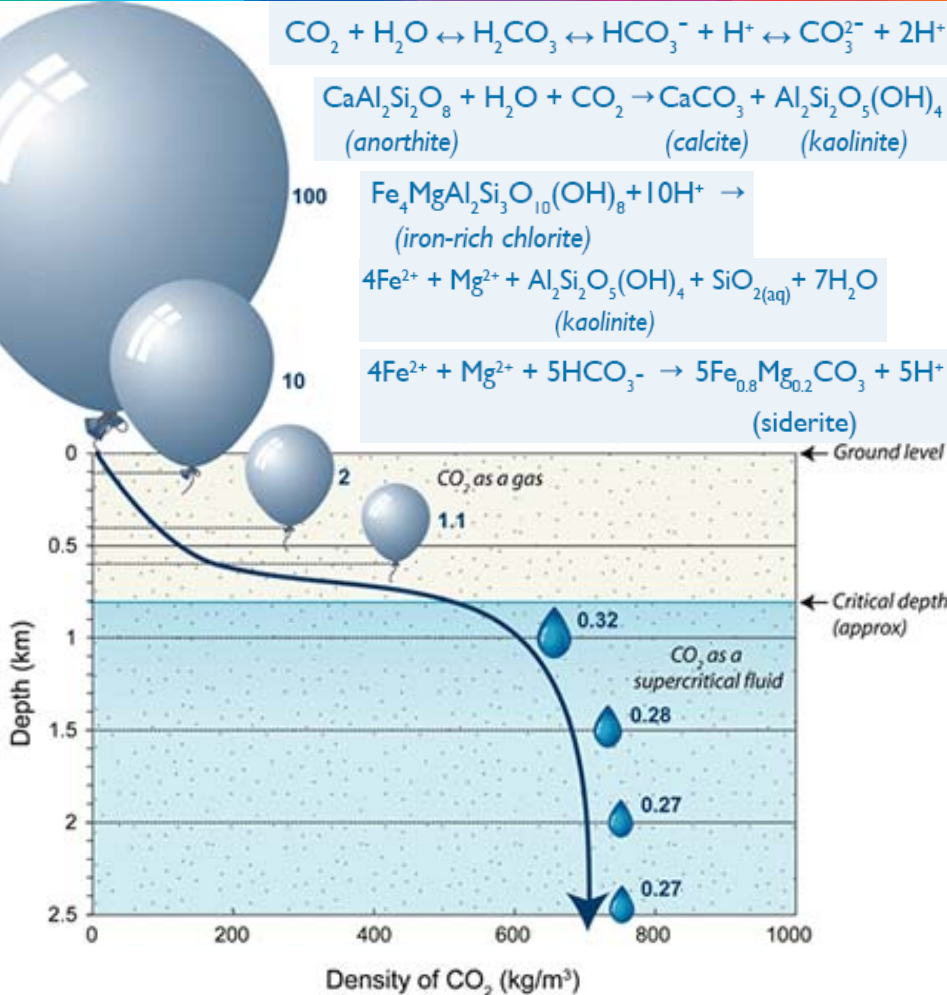
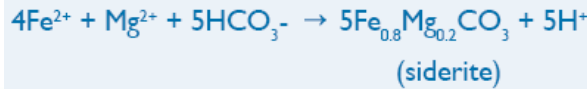
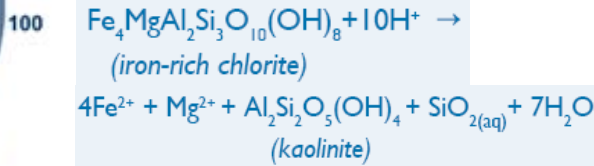
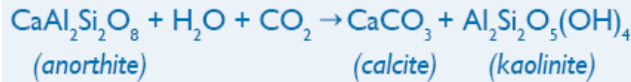
Проект реалізується
Донецьким національним
університетом (Донецьк, Україна)

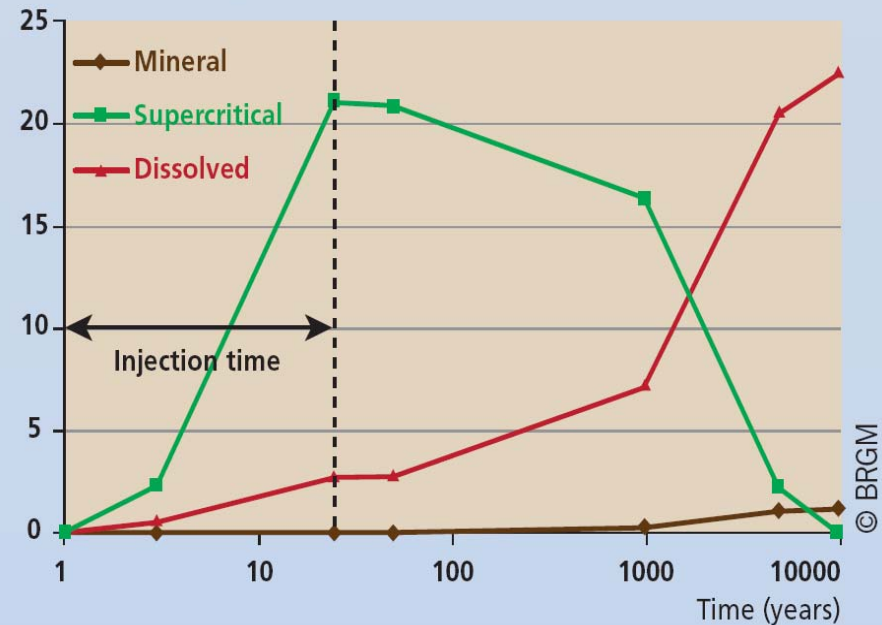
Партнер проекту:
Бюро геологічних і гірничорудних
досліджень (Орлеан, Франція)

Еволюція форм CO₂ у процесі його геологічного зберігання

Million tons of CO₂ trapped

Проект фінансується
Європейським Союзом

Проект реалізується
Донецьким національним
університетом (Донецьк, Україна)

Партнер проекту:
Бюро геологічних і гірничорудних
досліджень (Орлеан, Франція)

На 2010 рік у світі діє 141 проект із уловлювання і зберігання вуглецю

62 проекти у Європі

- дослідження
- демонстрації
- промисловий

- робочі
- потенційні, що плануються до оголошення

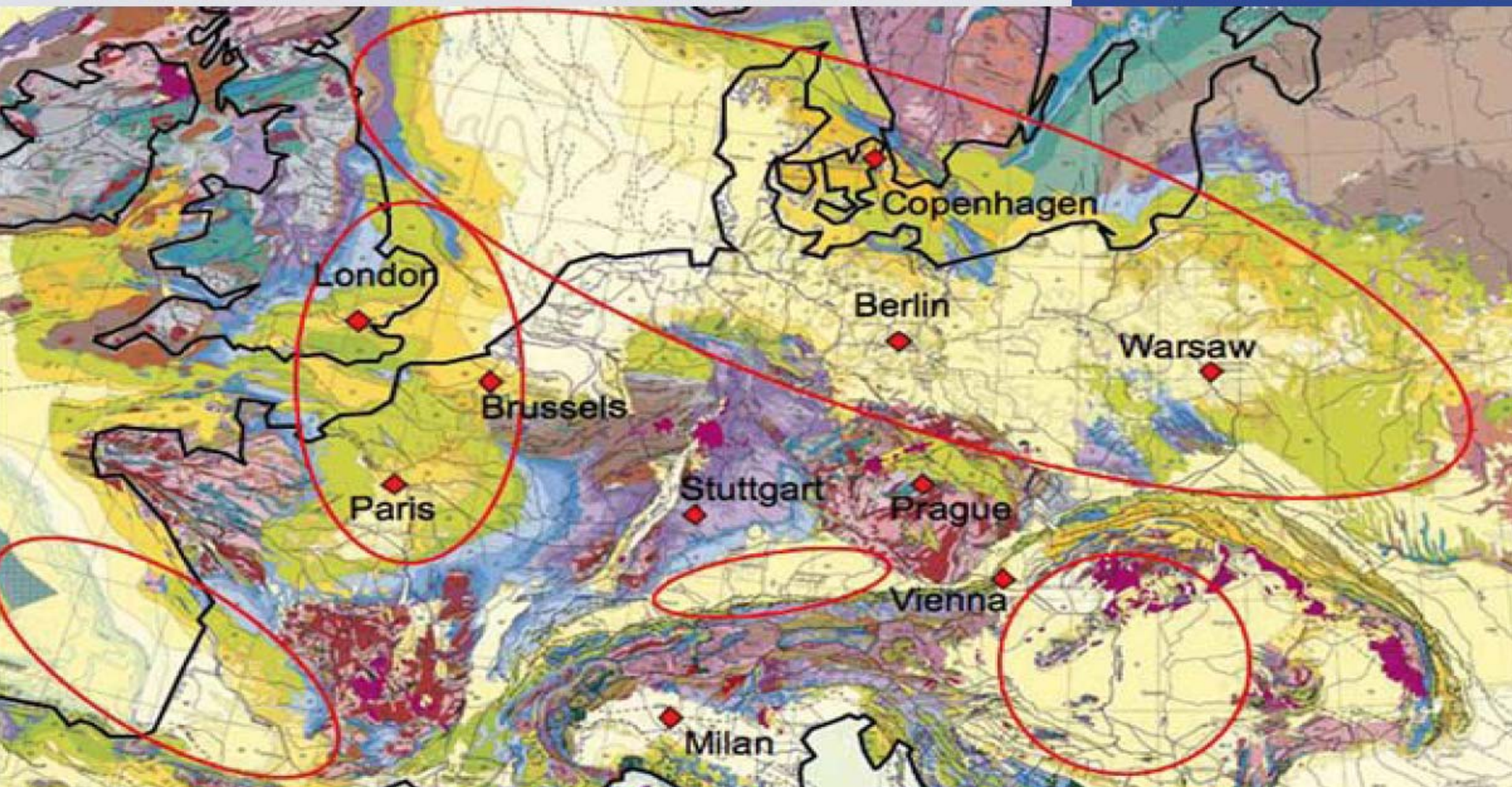
- 93 проекти, що орієнтовані на уловлювання чи інтегровані

- 48 проектів, що орієнтовані на зберігання

Сприятливі зони геологічного зберігання CO₂

Проект фінансується
Європейським Союзом

Проект реалізується
Донецьким національним
університетом (Донецьк, Україна)

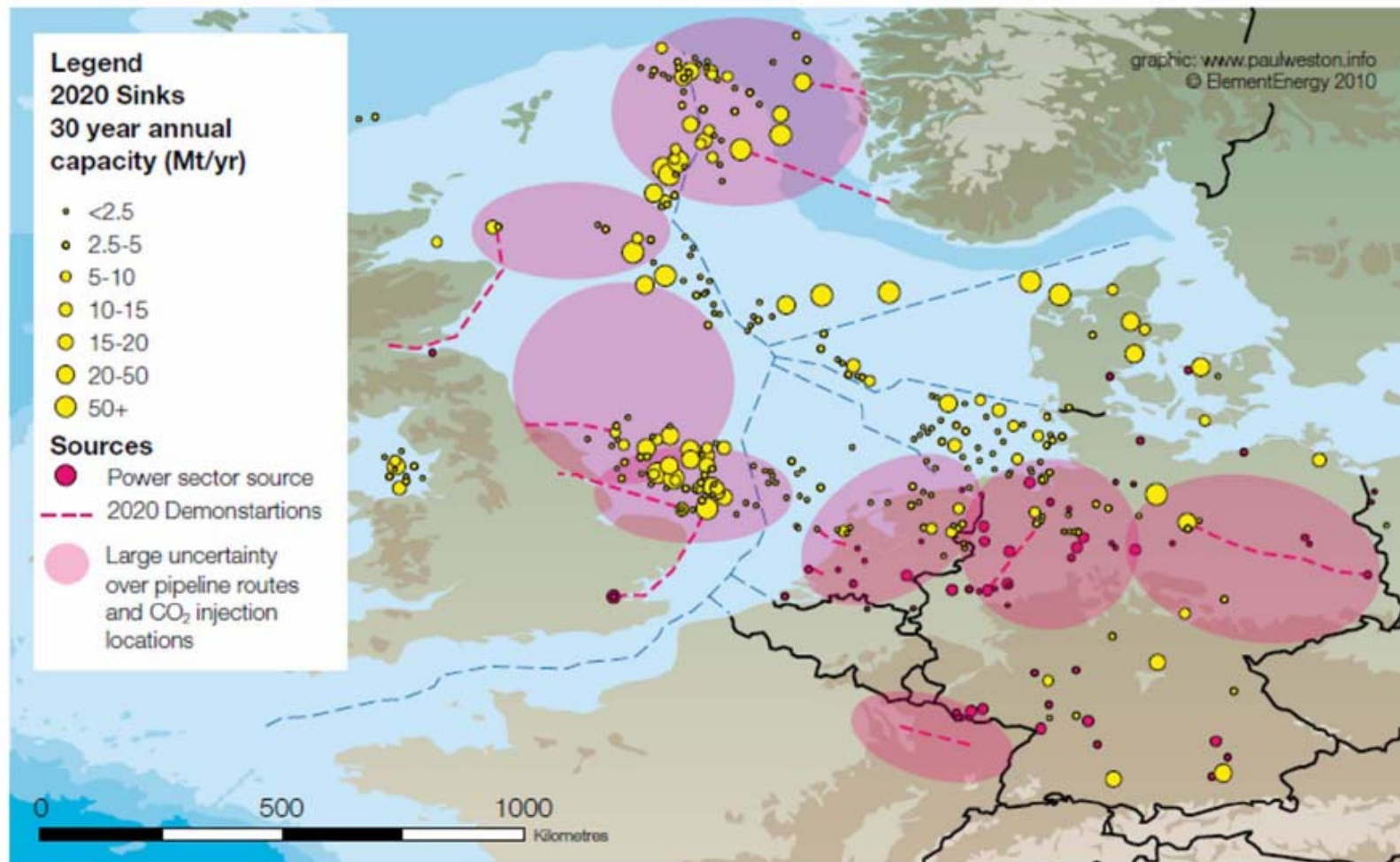

Geoscience for a sustainable Earth
brgm

Партнер проекту:
Бюро геологічних і гірничорудних
досліджень (Орлеан, Франція)

Варіанти геологічного зберігання CO₂ у Північному морі

Проект фінансується
Європейським Союзом

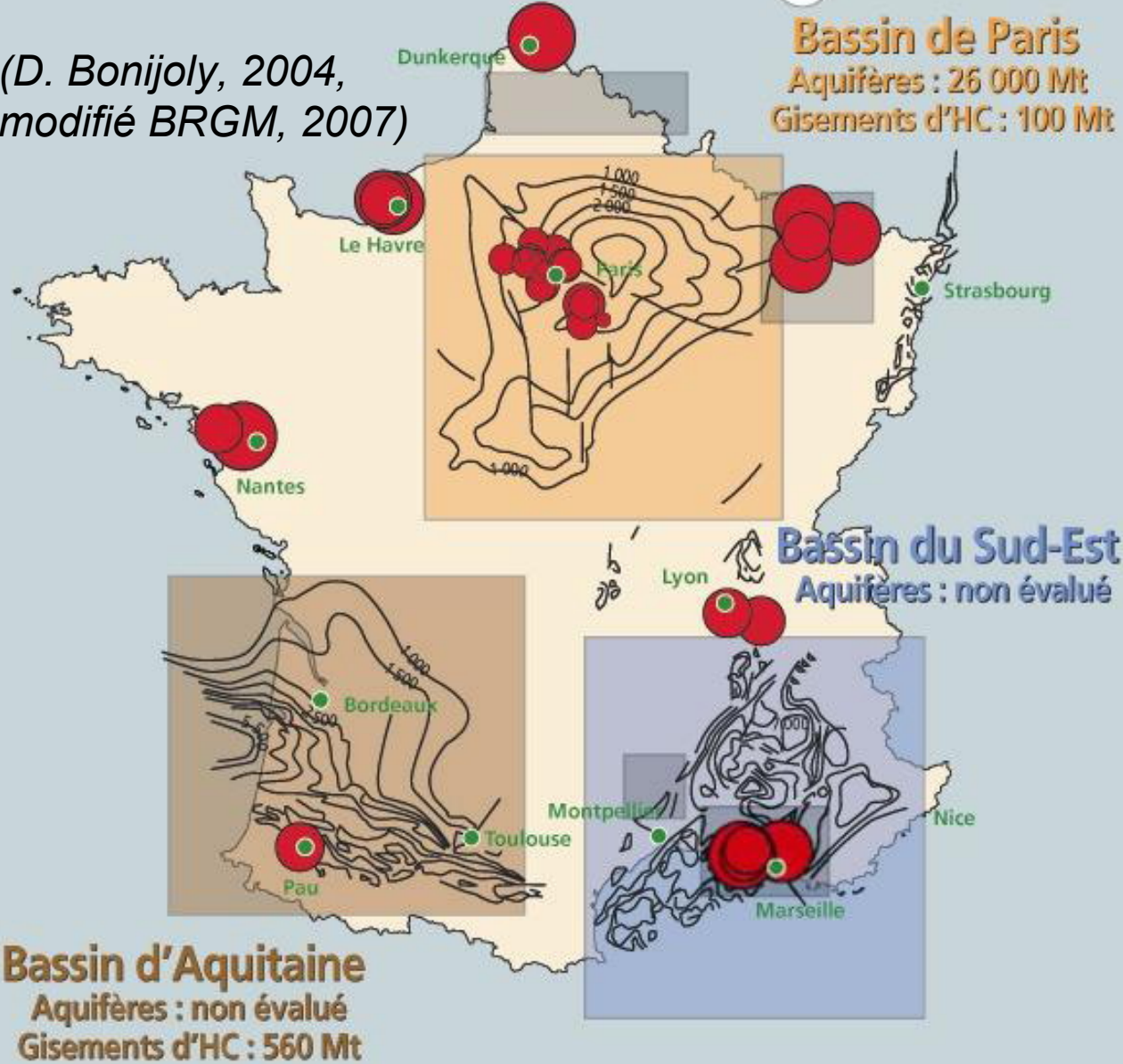
Проект реалізується
Донецьким національним
університетом (Донецьк, Україна)

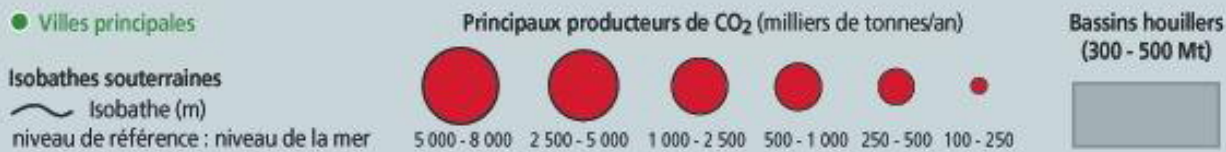
Партнер проекту:
Бюро геологічних і гірничорудних
досліджень (Орлеан, Франція)

Де можливо зберігати CO₂ у Франції

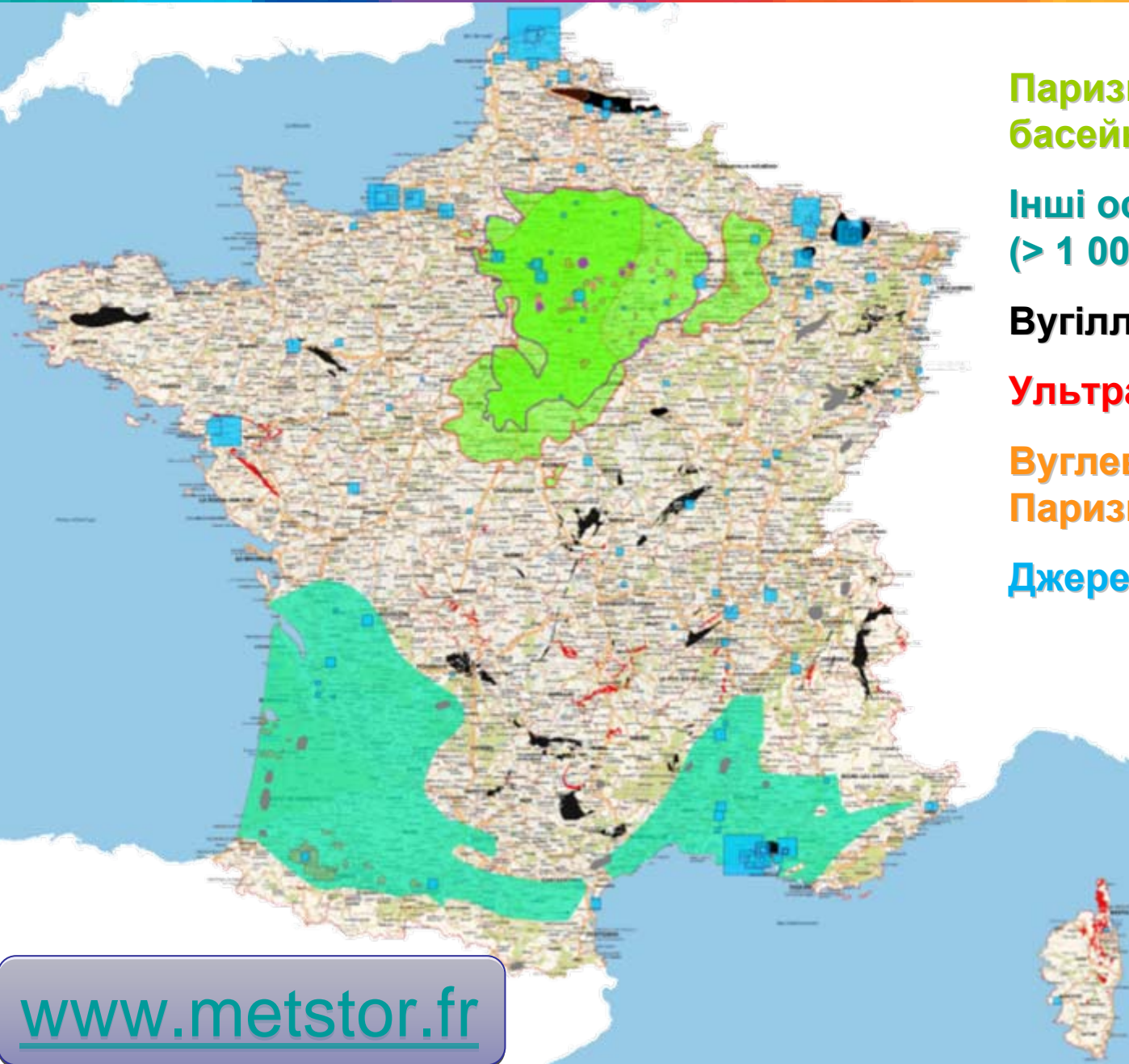
(D. Bonijoly, 2004, modifié BRGM, 2007)

- > В 2020 році у Франції очікується рівень викидів CO₂: 80-150 Mt CO₂ на рік
- > Потужність сховищ, що потрібна: 3-7 Гт CO₂
- > Джерела викидів:
 - Теплові електростанції
 - Нафтопереробні заводи
 - Металургійні заводи
 - Цементні заводи тощо
- > Всього = 177 Mt/рік (34% французьких викидів CO₂)

Exemple Metstor – Приклад із Франції

Паризький осадовий басейн (Тріас и Доггер)

Інші осадові басейни (> 1 000 м)

Вугілля (і буре вугілля)

Ультра-основні породи

Вуглеводневі родовища Паризького басейну

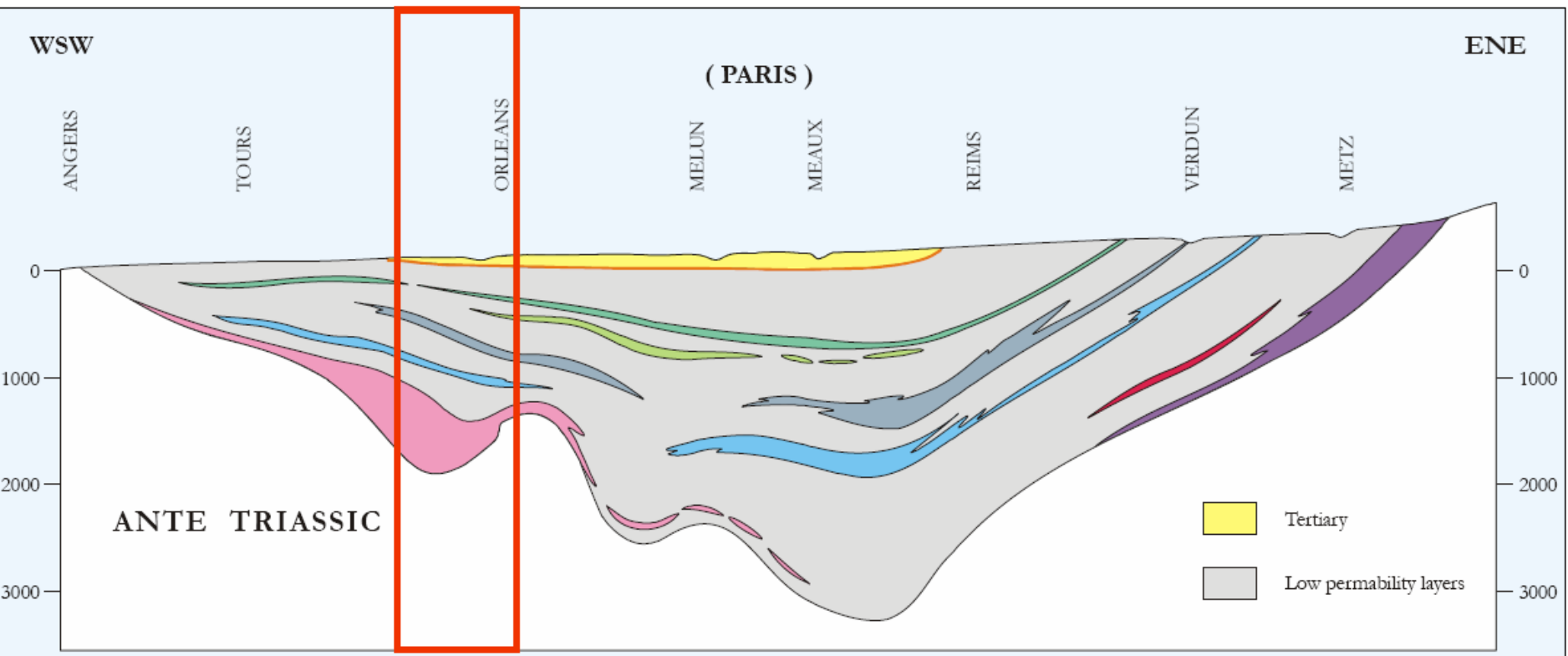
Джерела CO₂

Два кращі варіанти зберігання:

- Тріасові континентальні відкладення
- Доггер-карбонатні відкладення

MAIN RESERVOIRS

- Albian sands
- Wealdian sands
- Lusitanian limestones
- Dogger limestones
- Rhetian sandstones
- Keuper sandstones
- Bundsandstein sandstones

Піски

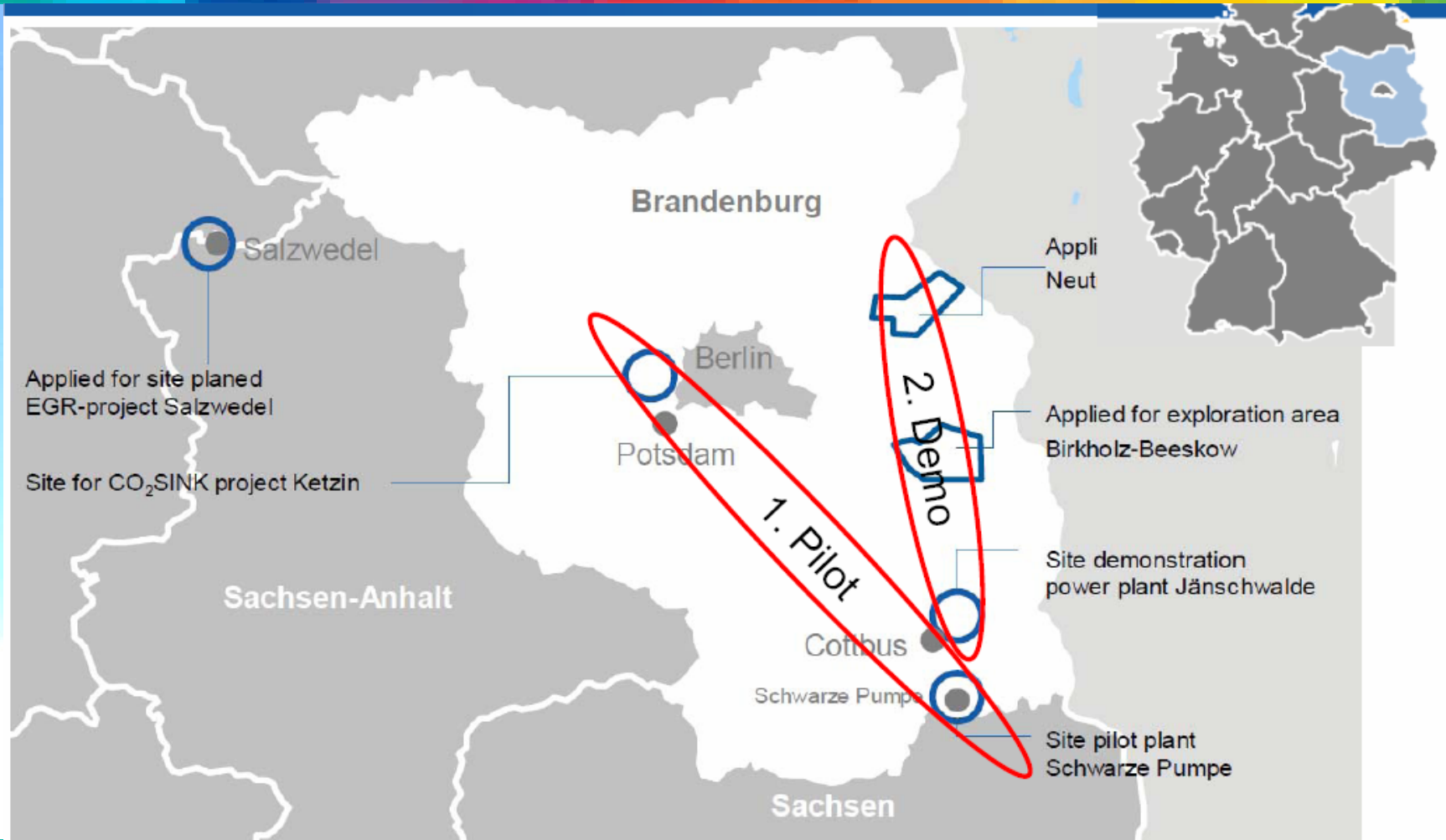
Вапняки

Пісковики

BRGM-CFG-ANTEA (2003)

Варіанти геологічного зберігання CO₂ у Німеччині

Проект фінансується
Європейським Союзом

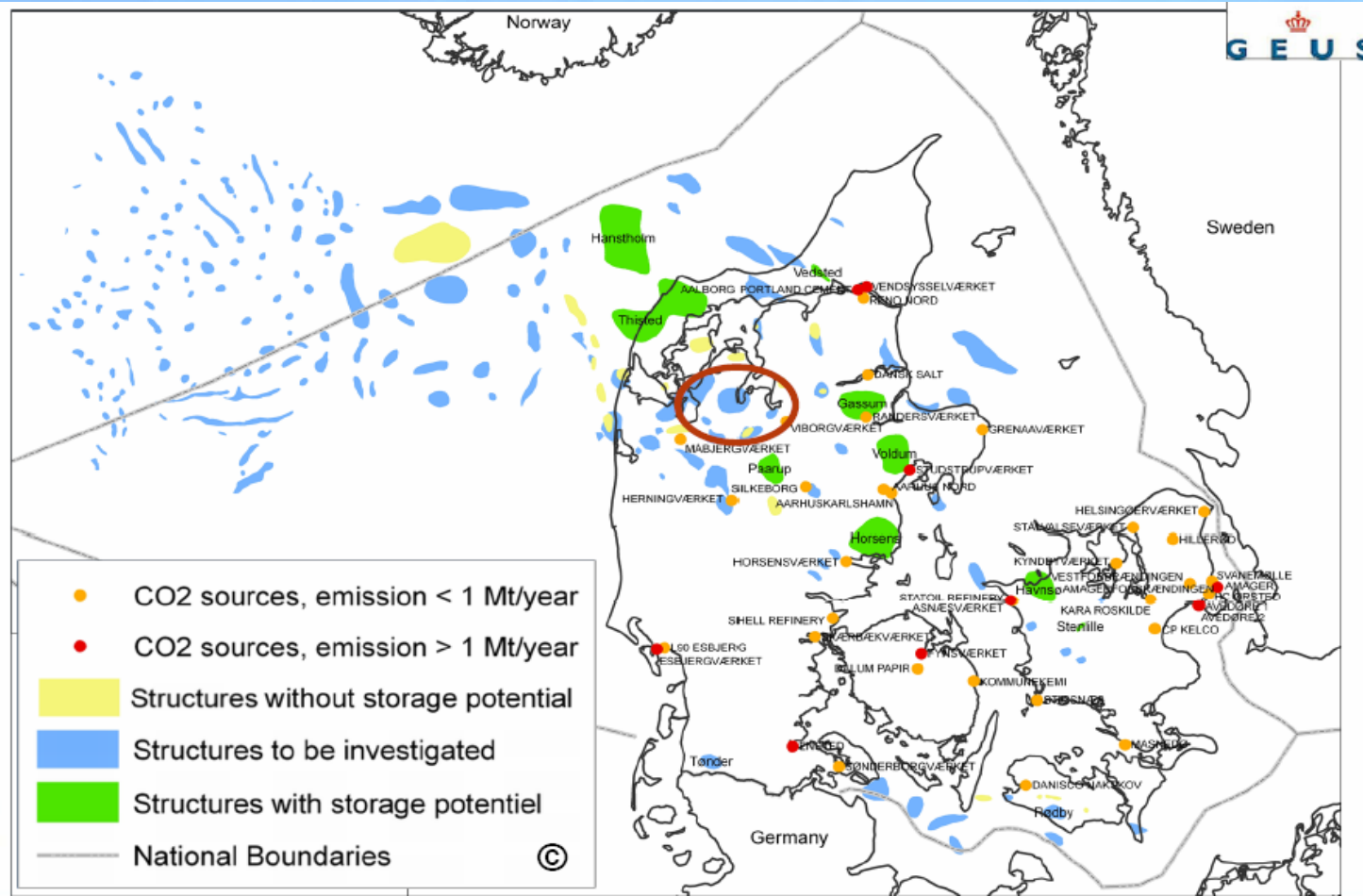
Проект реалізується
Донецьким національним
університетом (Донецьк, Україна)

Партнер проекту:
Бюро геологічних і гірничорудних
досліджень (Орлеан, Франція)

Варіанти геологічного зберігання CO₂ у Данії

Проект фінансується
Європейським Союзом

Проект реалізується
Донецьким національним
університетом (Донецьк, Україна)

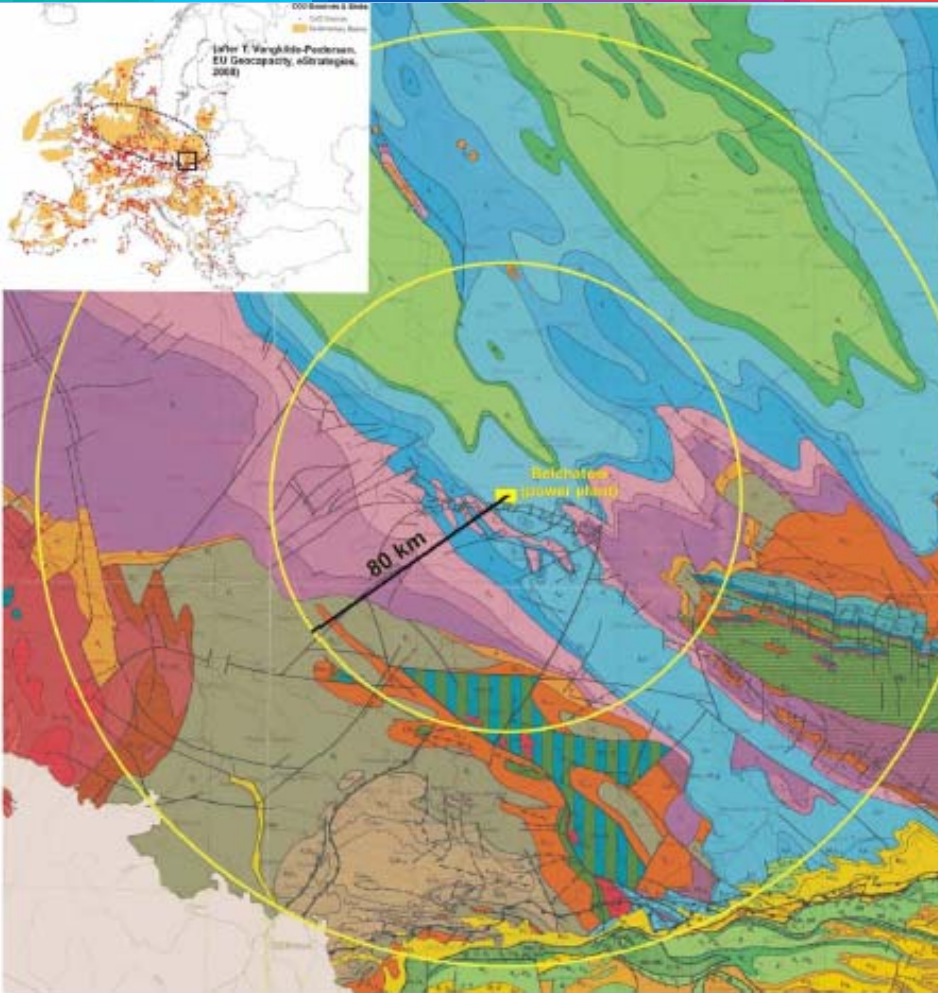

Geoscience for a sustainable Earth
brgm

Партнер проекту:
Бюро геологічних і гірничорудних
досліджень (Орлеан, Франція)

Варіанти геологічного зберігання CO₂ у Польщі

Проект фінансується
Європейським Союзом

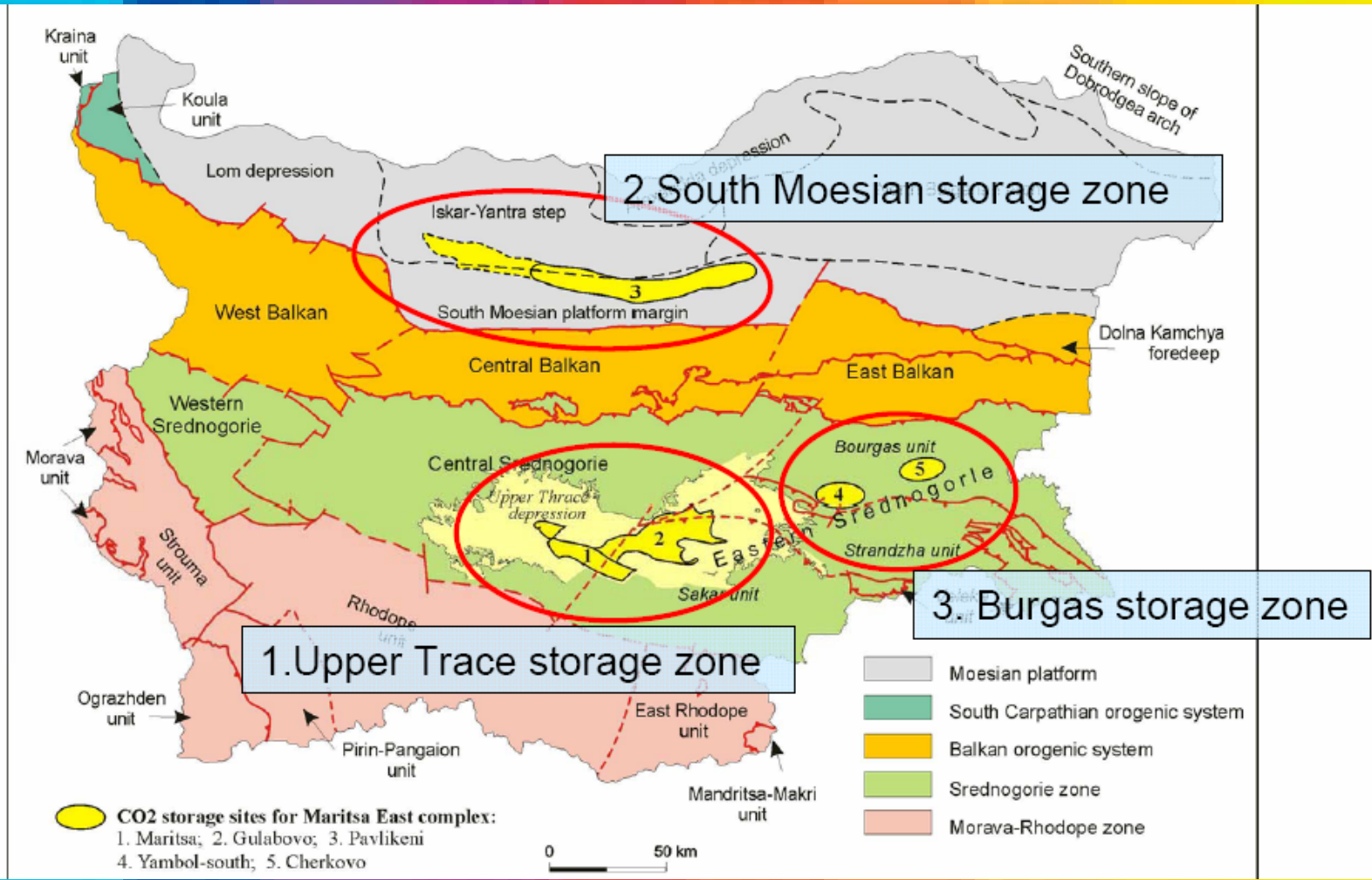
Проект реалізується
Донецьким національним
університетом (Донецьк, Україна)

Партнер проекту:
Бюро геологічних і гірничорудних
досліджень (Орлеан, Франція)

Варіанти геологічного зберігання CO₂ у Болгарії

Дякую за увагу!

Координатор проекту LCOIR-UA: Шеставін Микола Степанович < lcoir@ukr.net >

Проект фінансується
Європейським Союзом

Проект реалізується
Донецьким національним
університетом (Донецьк, Україна)

Geoscience for a sustainable Earth
brgm

Партнер проекту:
Бюро геологічних і гірничорудних
досліджень (Орлеан, Франція)